١٢٨٢ – ՁԻԼԿԱՏԵ – ١٨ – ԱՇԱԹՈՒԿԱ

ՕՆ ՏԵՐՄՏԻՒՆՃԻՒ ՍԵՆԵ – ՆՈՒՄԵՐՈ – 839 – ՀԱՐՀԱՄԳԱ – 23 ՄԱՐՏ – 1866

ԱԼԱԳԻԱՆԿԱ – 4 – ԱՊՐԻԼ – 1866

ՍԷՃՄՈՒՆՔԸ

Իր պոռ Արեմնեալը Հաֆֆոտիս. հեր հաֆիթա ծուռմառ էրմէնի կիւնէրի տաղնիթբաշնագ տոր.

Սէնէսի բէնշի օրարագ	140 զուրուշ.
Ամիս այլազ քէպալիք	70 „
Իւշ այլազ քէպալիք	40 „
Վէ պիր նուսքէսսէ	3 „

Ցաշրայար իշխան պէհէր նուսքէսսէ փոսթախանէ Նիզամը մուճիպիանէ իւճրէթ աշնամաղը խասանէթէն պէհան օրուռուր.

ՀԱՅԱՏԻՍԱՆԹ

Իրանամիրն պէհէր տրբաար պիր սէֆարագ 3 զրշ.
Իւրի սէֆա իշխան պէհէր սէֆարանա . . 2 „
Լուշ սէֆա իշխան պէհէր սէֆարանա . . 1½ „
Լուշ սէֆատան վլատէ օրան, վէ դայէթ սարան ի լանամի իշխան այրընա բապարագ օրունուր.
Ցաշրայարան կէլէն մէրթուպ վէ իրանամիրն բանա մէսարիֆլէրի. կէ ծտաերնէկրին իւպէրինէ տուրան պու մուհոյան պէհան օրունուր.

ՈՒՄԱՈՒՐԱՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԻՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՍԷՎԱԾՔԸ ՆԱՓՈԼԵՅԷ ՍԵՅՏԻՐԷԻՅԷ ՍՊԻՏԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՄԱՐՏ

Պու հաֆթա բէնշէմէկէ վէ ճուռմառ կիւնէրի միլէթէնէ եօրմաու օլսուղունդան զաղէթամըզ պու կիւնդէն նէշր օրունմուշ սուր։

Պայէթի պիր մուհիմմ հալֆատիս զուհուր իսէրիսէ, ճուռմառ էրմէնի կիւնիւ պիր բուզնամէ տախի շրգաւ ըլլասպիլիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ. Ինկիլիզ ահալիսինին շօգ սէնէլէրտէն պէրու պէքլէմէքտէ օլսուղու բէֆօրմ պիլ եանի եէնի նիզամ լայիհէսի նիհայէթ մէճլիսէ թագտիմ օրունուպ, պու էսնատէ տերտէսթը միզաքէրէ տիր. պու լայիհա թէքմիլէն միլէթին մանթըսպունա մուվաֆիգ օրմասըզընտան, Բասգալիա էրմէնի եա եիւրիւր, եա Ոսն Բաւէլի մէսնէտէն տիւշիւրիւր։

Բարլամէնթէ ադա օլանլարըն եէմին մատաէսի. եանի եէնի եէմին սիւրէթի պու ատֆա մէճլիստէ օգուսնուպ. գապուլ օլունմաշ սուր. պու եէնի եէմին սիւրէթի մուճիպինճէ, Ինկիլիզ բարլամէնթինէ պունտան պէյլէ ադա օլան քիմսէնէ. Բրօթեսթան տինինէ սապիգ գալմայա մէճպուրիէթ թատնլանա պուլունմայաճագլար տիր։

ՖՐԱՆՍԱ. Իմբէրաթոր Նապոլէոն Ֆրանսայը հէմէն մուսթագիլանէ ի տարէ իթմէքտէ օլսուղունան, բոլնթիգասընդն բէնկի պէլլի օլմազ ի սէ տէ. Ֆրանսա ասկերիսինէ խոշնուտուզդ. վէ Իմբէրաթորտա տախի կիզլի պիր ֆիքր պուլունսուղու ինքէտար օլունմազ։

Բոլնթիգատա տիւշիւնիլմիյիս հալտէ. Ֆրանսատան գիսատէ միւշքիլաթէ պուլունան պիր տէվլէթ խայալ իտէմէյիզ. օ պիր տէվլէթլէր ազ չոգ քէնտի տախիլի իշլէրի իլէ տիւշիւպ գապգմագտա վէ պունա ան. ճագ եէթիշմէքտէ օլսուգլարը հալտէ Ֆրանսըզ տէվլէթի ուսսուլ վէ բոլնթիգատը իգթիսասընտան քէնտի տատիրի վէ խարիճի իշլէրինէ սարֆը տըրգամի իլէ տիքտէն մատտա, տըշարը տա գալան պիր թագըմ տէվլէթլէր իլէ տախի ուղաշմագտա տըր։

Հէր տէվլէթտէ իսթիքլալ տէվլէթլէրի պուլունմաշ տուր, լաքին իսթիքլալը էթրաֆա տախի սիրայէթ իթտիրիպ, հէր քէսի քէնտինէ պէնզէթմէյէ չալըշմագ եալընըզ Ֆրանսըզա մախսուս տուր։

Մէսէլա հէր քէսին պիրէր տինի վար իսէ տէ. բրօբականտա, եանի տինինի տիւնեայա նէշր իթմէք վազիֆէսինի Ամանըն իլթիզամ իթտիսի միսիլիւ, բօլնթիգայը տախի պիր տին կիպի թուռթուպ ալէմէ նէշր իթմէքլիք բրօբականտասընը Ֆրանսա տէվլէթի իլթիզամ իթմիշ կիպի տիր։

Պու ճիհէթլէ Ֆրանսատա տայիմա պիր հիյէթը թէճավուզ միւշահէտէ օլունմագտա տըր վէ օլունմազագ տըր։ Իշ ճիմիէ շու ատն սէնէլ բատ Իթալիա Ֆրանսանընն իլի տիր վէ Ֆրանսանընն բօլնթիգասընտա, ճիմիէյէ մալիմ օլսուղու վէճհ իլէ հիքիմէթը էրիյէ եօգ սուր. իլլա հիքիմէթը ինթիհասիյէ վար տըր։ Իմանի մէսէլա Իթալիատա, Նապոլէ գրալը. հիքիմէթը էրիյէ եախսա հաքիմի էրի օլսուղու հալտէ պունու գալգըպ տէֆ իթմէք տէյիլ քի էրիսանա գարշը պիր կիւնահ. պիր գապահաթ վէ պիր զըրպալըգ. իլլա պիր ֆաղիլէթ վէ պիր վէթան զայրէ. թի տիր։

Պագատա պու էֆքէարըն սահիպի եալընըզ Ֆրանսըզ օլմայընը, պու էֆքէարատա օլան պաշգալարընա եօգ տէյիլ իսէ տէ, սապը միւհիբբ Ֆրանսըզ օլսուղու պիր թէրաֆտան, վէ պու էֆքէարա գարշը բէք չօգ տէվլէթլէր վէ հիքիմէթլէր պուլունսուսը սիկէր թէրաֆտան իշի էօյէ պիր տէրէճէյէ կէթիրիր քի. Ֆրանսա տայիմա իհթիխատատա պուլունաճագ տըր. վէ իհթիխատ տայիմա պէյհուսուսատ մասրաֆ տավէթ կիմսէյինտէն ասնալի տախի պու մասրաֆա թահամմիլ իսէմէյիպ, տայիմա շիքեայէթճի օլաճագ տըր։

Նէտէն տիր Ինկիլիզին պունճա բամպաղ գրիսէթի ալատընտա, վարիսատիքընն հէր սէնէ պիր գաշ միլիոն լիրա ֆազլա պուլմասը, պաշգա պիր չէյտէն տէյիլ իլա հիչ պիր շէյէ գարշմայըպ. քէնտի գապանըպ քէնտի եէմէսինէ։

Լագին միւքէր թէրաֆտան, Իրլանտանընն տախի տուգալըգլարտա Ամէրիքայա գարշը կէօսմէքտախի մուամէլատը խասիմանէ ճէնկսիզ թէմիզլէնիր շէյ օլմատըղընտան, Ամէրիքա ղազէթալէրինին պու լիսանը պաշգա պիր շէյէ համլ օլունմայըպ, իլլա շունու կէօսթէրիր քի, Ամէրիքա տէվլէթի, պու նէթիճէսի նամալում ճէնկին մէէսուլսէթինի միւճէրրէտ Իրլանտայա պըրագմագ իւզրէ քէնտի. սի սիւքիւթ իթմէքտէ վէ լագըրտը իրէ իշի գապարթմամագտա տըր. օգուլյանլարմըզընն չօգտըր իհթիմալ տըր պիլմէզ քի, նէ սէպէպ մէպնի Ամէրիքա տէվլէթի Իրլանտայի իլէ պուգատար զբաղաշմագտա վէ ճէնկէ տաիլի գապգըշմագտա տըր, պունունն սէպէպի Ամէրիքա իլէ Իրլանտանընն եիւզլերճէ սէնէլլերտէն պէրու. Ամանեատա բիգապէթ, վէ պիրինճիլիք իսատատանտա պուլունտուգլարը վէ տուգալըգլար իշլէն կէչինտէ պիրլէշիպ ճէնկ իթմէքտէ պու տուգալըգլարը քէնտիլէրինէ զապթ իթմէք էֆքէարը օրմատըղը հալտէ Իրլանտանընն շիմալի գապգըպ պունլարը քէնտինէ ալըգօյմասը կիպի կէօրիւնիւրտէ. տաբլ սէպէպ պու օլմայընը, իլլա Իրլանտանընն պու տուգալըգլարը քէնտինէ ալըգօյարագ Պալթիգ տենիզի իւզէրինտէ թիւճճար վէ պէյլիք թէրսանէլէրի դուրմագ նիյէթի տիր, շիմնքի Ամէրիքա տէվլէթինտէ քիւլլիյէթլու տօնանմա վէ թիւճճար կէմիսի սահիպի Ամէրիքա օլսուղունան Իրլանտանընն տախի պու հիյէթէ գալգըշմասը Ամէրիքանընն բէք պէօյիւք մէնֆաաթլարընա մանի օլուր, վէ թիճարէթ սէլինի պաշգա եէրէ ճէրիան իթտիրիր. վէ թրիէսթէնինէ հէմմիյէթի տախի մահվ օլագիլիր։ Պունլար Ամէրիքանընն ճանընտա տօգունուր մէսէլէր տիր. կամին Ամէրիքայա օլան մաղարրաթրն քեսֆիֆէսի. Իրլանտայա տախի մէնֆաաթ սայրլարընընտան. Իրլանտանընն տախի պու խուսուսա նէ սէրէճէճան տիթարը թարիֆլէ հաճէթ տէյիլ տիր։

Գալը էսթէտ սայը Ամանտան տէվլէթլէրի. վէ պունլարրատա շիմալիք իւչ թագըմա պէօրիւնիւշ կէօրիւրիւպ, պիր թագըմը մէսէլա Սագասնիա. վէ Պամիէրա. ճէնկի մէն իթմէք խամէյիպ, իրի Ամանտան տէվլէթի Ամանանընն ումմաթի մէճլիսինտէն բուխատաթ ալմասընգճա պիր պիրի իլէ ճէնկ իտէմէզլէր տէյի էսկի պիր գանուն պուլուպ. պունու իյէրի սիւրէք. կէօրա ճէնկի մէն իթմէք խամէրլէր. լաքին պիրդէ գալա. էյէր Ամէրիքա իլէ Իրլանտա պէյնինտէ ճէնկ օլաճագտա. էօյլէ իւրթիմատամըր պէյանենամէլէր վէ մուխապէրատի իլէ օլմայընը, շիմնքի Հոյզ Թայնատա Ամէրիքա տաքէրի վէ Հէզվիկտէ Իրլանտա տաքէրի վար տըր. պիր կիւն պէշ պիր միւնազատա իլէ պիր պիրի իլէ չամթըշընընդայընն ճէնկէ պաշանմիշ օլուպ. արթըգ նիզամ գանուն վէ էսկի մուգավէլէլէր պիր թէրաֆտա գալը։

Տիկէր Ամանտան տէվլէթլէրի տատխի, իլէրիսէ շունուն եա պունուն զաղէպէ իտէճէյի մէմուլի իլէ շու եա պու թէրաֆա մէյլ իտիպ, չէզալարը տախի հէնիզ պիգարար օլսուղունան. հէմ Իրլանտատան վէ հէմ Ամէրիքատան թէճվիգ օլունմագտա տըրլար։ Պազը զազէթալէրին թատիգամընա նազարէն, Ամէրիքա տէվլէթի պու էսնատէ ալթը եիզ պին ասքէրէ մալիք օլուպ. իքի եիզ

պինինի Իթալիա հուսուսլերինտէ պէքլէթիպ, տիկէր լքի եւզ պինինի տախի Մաճար. վէ սայրբէ եանի Աւսթրիանէն Ռէնուպ թէրաֆընա իհթիյաթէ թայէին խիւպ, լքի եւզ պինինի տախի սէրպէսթ սէրպէսթ ճէնկէ գուլանապիլիրմիշ։ Իրուսիա տէվլէթինին տախի շու ճէնկատ, Բէնս մինասպէթի իլէ Ֆրանսատան պէօյիւք իհթիրազը օլաճաղընատան, Ֆրանսա հուսուսունի քիւլլի ասքէր իլէ կէօղէթմէյէ մէճպուր օլաճաղընատան, օ տախի Աւսթրիայա գարշը անճաղ լքի եւզ պին ասքէր չզգարապիր լաքին պուՆլարըն իւզէրինէ սահիհ պիր գարար վերմէք իչուն վուգուսթը ախիրէյէ մունթաղը օլմադ կէրէք տիր։

ԻԹԱԼԻԱ։ Իթալիա իշէրի պիզէ բէք ադայիպ վէ զայէթ ուրգդաթա շայեան կէօրիւնիւր։ Ֆրանսա իլէ Իթալիա պէյնինտէ վագի օլան բէտմի ահանամէյէ նաղարէն, պու սէնէ Ֆրանսըզ ասքէրի Ռօմատան չզգաճագ, վէ Ռօմա իլէ Իթալիա միւնազասէրի թէսվիյէ օլաճագ եանի Իթալիանլար Ռօմայը էտինմէքտէն վազ կէչէմէքլէր վէ էլէրինտէ Ռօմա մէմալէքինտէն նէ գալմըշ իսկ, օնա գանասթ խիւպ տախիլի իշէրինէ պագաճագլար։ Պու պէօյլէ օլաուգտա թասպիտթը իլէ Վէնէտիկէն վազ կէչիպ, վէ օլ ճիհէթ. լէ նէ Ռօմա իլէ վէ նէ Աւսթրիա իլէ պիր իշէրի գալզպ, ասքէրի տաղլթաճագլար վէ վէրկիսի տախի խաֆիֆլէթիպ, պօրճլարընը էօտէյէրէք Իթալիանըն մամուրիյէթ վէ սէրվէթինի իլէ թիզամ իսէճէքլէր։

Հէր նէ գառար պունլար ալա տէրէճէտէ թասավուրլար իսկ տէ Ռօմատան վէ Վէնէտիկէտէն վազ կէչմէյէն բէք չոգ Իթալիանլար տախի պուրանուզունատան, վէ պու սէնէ պէրմուճիպի ահանամէ իշէր սրբաանա կիրտիսի կիպի պիր տահա եագըն վագրթատա պու խուտասլարա գալէբշմանըն միւմքինիպ օլաճաղընը էյիսէն պիտէրէրինտէն, եանի Ռօմայա վէ Վէնէտիկ իւմիտլերի գալմայաճաղընատան պունլարը տա եէրլէրինտէ բահաթ օժուրթմադ միւմքինսիզ կէօրիւնիւր։

Հաթթա պու թագրմըն տատամ լարը իսի քի կէչէն հաֆթալար Մաճինի կիպի տատամը մէճլիսէ տէբուրթատ ինթիսապ իթատիէր, վէ հիւքիւմէթ ինթիխապը շիւրիւթմէյէ մէճպուր օլաուս. լաքին պունլար բահաթ տաւբատամաղլար, ուու սէպէպտէն նաշը ախշամա սապահա պէօյիւճէք պիր ֆէսատ տախի Իթալիատան պէքլէնիր պու տուր պիվիմ քէշֆիմիզ։

ԱՄԵՐԻԳԱ։ Ամերիգալլար շու արալըգ ումուրու տախիլիսէլէրի իլէ մէշղուլ օլուպ պօրճլարընը էօտէյէրէք դիան քէսէսինի տօղտուրմայա չալըշ տրգլարընատան, տրշարդլա պագաճագ վագրթլարը եօգ տուր, վէ ֆէվգէլատէ պիր սէպէպ օրմատըգը հարտէ պու ըրխին կիւնիւնատ պաշգա պիր մուամէլէ տախի պէքլէմէյիզ։ Ի չսէնէ սօղրա պու ըրխին թէպտիլ օլունուպ, ամմէնին մէմուլի վէճհլի ճէնէրալ Կրանթ ըրխա օլուրբա։ Լինքոլնընը տախի Ամերիգատան պիր զարալը տէսթ կէօրէճէյինէ հիչ շիւպհէմիզ եօգ տուր։

Ամերիգա Ֆընիանլէրի Իրլանտա Ֆընիանլէրինէ պէօյիւք թէվճիհ կէօսթէրիպ, ադճէ սիլահ վէ ճէպխանէ տայանտրգտան մատտա պու տէֆա բօլնթիգաճա տախի ադճայիպ պիր մուավէնէթ գալդըշմըշտար տրը։ Շէյլէ քի կէչէն Ամերիգա ճէնկինտէ, Շըմալիէր Ռէնուպլիէր իլէ եանի Ֆէտէրէլէր Կոնֆէտէրէլէր իլէ ճէնկէշտիքտէ, Ֆէտէրէլէրին ինտինտէ Կոնֆէտէրէլէր զորպա իսէ տէ, Ինկիլիզ Կոնֆէտէրէլէրի զորպա թանըմայըպ մուհարիպ եանի ճէնկճի թանըմշտար։ Շիմտի կէլ կիթ Ինկիլիզլէր տախի Իրլանտատաքի Ֆընիանլէրի զորպա եէրինէ գէյտուգլարընատան Ամերիգա Ֆընիանլէրի տախի քէնտի հիւքիւմէթլէրինէ արզուհալ վերիպ, Ինկիլիզին մուգատտէմա քէնտիլէրինէ իթթիֆաքինէ գարշը Ֆընիանլարը մուհարիպ եախսա ճէնկճի թանըմալարը. նը իսթիտա իլէմիշլէր տիր. լաքին նասըլքի տէտիք Ամերիգա իչուն Ինկիլիզէ պօղուշմանընը վագթը կէլմէմիշ օլսուզուզունատան մէմուլ իթմէյիզ քի պու թէքլիֆէ միւսաատէ օլսուն։

Լօթէտէ ասըլ Ամերիգայը Ռէնուպլիսէ Սպանեօլար իլէ Բիրլի ճիմ հուրու ճէնկէ թութուշմուշ իսէ տէ, պու ճէնկ Սպանեօլ իչուն զայէթ մասրաֆը օլսուզուզունատան, պիր սուլհ թարիգի տախի արանըլմագտա արը, շիմտիկի Ֆրանսեօլ ամիրալընընն պու մագուլէ օլան սուլհ թէքլիֆլէրի պաշա չզգմրշ արը, լաքին եագընատա պէօյիւք տէվլէթլէրին միւսաֆէլէսի իլէ պաշա չզգմասը տախի բէք մէմուլ տրը։

ՍՊԱՆԻԱ։ Ռէնէրալ Բրիմ հէր նէ գառար Բօրթէկիզէ վէ օրատան Ինկիլթէրրայա վէ օրատան տախի Խարիսէ կէչմիշ իսէ տէ. Սպանեատա վէ խուսուսի իլէ Պորթալնիա թէրաֆլարընատա իսիթիլալ ալամէթլէրի քեամիլէն թէսկին օլնամըշ օլսուզուզունատան, եագընատա ճէնէրալ Բրիմին պու թէրաֆլարատա կէօրիւմէսի տաբիի մէմուլ տուր։

ՐՕՄԱ։ Պապը թէլեղրաֆ իտարէրլերինէ նաղարէն, Խարա հաղրէթլերի պիր ումումի գօնսիլ, եանի տիեզերական ժողով թէրթիպ իթմէք նիյէթինտէ իմիշ։

Վագտտա պէօյլէ պիր մուագզամ մէսնէ տատրանը բուհանիկ թէճմիմիւնէ հեր շէյտէն զիյատե շիմտիքի վագրթատա իհթիյաճ օլուպ, Ռօմանընն խարիճի վէ տախիլի բօլնթիգասընա տախի պունատան պաշգա չարե եօզ իսկ տէ, պէօյլէ մէճլիսլերին հիւքմիւ տախի ղայէթ պէօյիւք օլուպ, տիւնէէվլի հիւքիւմէթլերին քօնթիգասընա տախի գարշը կէլինէպիլէր օլսուզուզունատան, շիմախէտէք զանընմըզճա մումանատթ օնլարը թէրաֆքինատան իսի, շիմտի օնլար բաղը օլաճագ մը պիլմէյիզ, լաքին իլէրիւտէ պու մոտատէ իւզէրինէ թէքբար կէլէճէյիզ։

Կէլէճէք 1867 յունիս այն իչինտէ Պեատրա տատաբէսընն մարտիրոս օլսուզունաւն 18ինճի եիւզսէնէվիսի օլսուզունատան պունու պէօյիւք զինէթը բուհանիկ իլէ իճրա իթմէք իչուն քեաֆիֆէի բիսգոբոպար Ռօմայա տատվէթ օլունճաճագլար տրը տէնիր, վէ պրաղը զաղէթպէր տախի գօնսիլ տէնիկէն ճէմիկէթի պու սէպէպ համլ իսեբլէր։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԹԸ ՄԻԱԹԵՆԵՎԻ

ՌՈՒՍԻ ՊՈՒՂԱՆ ՄԵՌԷԼԻ։

Պու մէսելէ շիմտիքի հիսէթինտէ տախիլէն վէ խարբճէն աղբրլաշմագտա տրը։

Վագտտա Ռուսիալար սէսսիզ սէտատը բրէնս Պուղայը մէսնէ. տինտէն տիւշիւրիւպ, եէրինէ պիր էճնէպի բրէնսի խթէրիզ տէյէրէք պիր էյամ օրբիթ խէպիլտիլէր ի. սէ տէ, մէմլէքէթէյն ահալիսի չօգ վազրթ պու հալտէ տուրատաղ. իսթիալ վէ ֆրթրէթ վագթընատա բահաթ տուրպ սէս չզգարմամագ սօն տէրէճէ թէրպիկէ վէ մէտէնկէթէ մաղիք օլան միլլէթլէրին իչի իքէն, օնլար տախի պաղէն թէհամիւլ իտէմպղէր։

Իմտի Ռուսիա Պուղտան իչինի ուզանթմագ, ատէթա պու մէմլէքէթլէյնէ իսթիալալը տավէթ իթմէք տիր վէ չինքի իշ օւզաթրմագատա տրը պու սրբատա ալամէթլէրի տախի կէօրիւմէյէ պաշլամըշ տրը։

Տախիրսէ հիւքիւմէթը մուվագգաթա, սէնատօ վէ գավանին մէճլիսլերինի տաղրթըպ. եէնիսինին ինթիխապընը միլլէթէ սրբարըշ իթմիշլէր տիր. վագատա շու կիւնլէրատէ Ռուսիա հրահաթ օլուպ, Պուղտան պիրազ շամաթայա պաշլամըշ իսէ տէ, պէօյլէ պիր վագրթատա պու գատար ատամ ինթիխապը գօլայընգյա վիճաուտէ կէլիր մէվատտէն տէ տէյիլ տիր։

Հիւքիւմէթը մուվագգաթա նէ սէպէպ իչուն պու մէճլիսլերի տաղրթատը. մանլիմ տէյիլ տիր, եանիյէ էճնէպի բրէնսի մատտէսինտէ աղբարար իթթիֆաքլէրի իչուն մի. չզգ ըրար իթթիֆաքլէրի իչուն մի. չինքի Ռուսիատա շիմտի իւչ էֆքեար վար. պիրիսի էվվէլլէրի միսիլլու Ռուսիա վէ Պուղտանը պրբրպ պաշգա պաշգա պիրեր պէյ նասպ իթմէք, պունպար էն աղբգ տրը։

Իբրինճիսի Ռուսիա վէ Պուղտանը մուէպպէտէն պիրլէշտիրիպ, եէրլի պիր պէյ գօյմագ. պունպար էվվէլբիլէրտէն չզգճա տրը։

Ուչինճիսի վէ էն չզղու, մէմլէքէթէյնի հէմ մուէպպէտէն պիրլէշտիրիպ, հէմ պիր էճնէպի բրէնսի նասպ իթմէք. մէյատան շիմտի պունպարընն էլինտէ տիր. վէ շիմտի էէնի սէնատօ վէ գավանին մէճլիսի թէշբիլ օլունտուգտա, պու թէրաֆքին տատա դիատէ գուվվէթ քէսպ իթմէսի մէմուլ իսէ տէ. տիւնեա վէ ինսան իշլերի ճճայիպ օլսուզուզունատան էինէ վուգուաթա մունթաղը օլմագ կէրէք տիր։

Իճնէպի բրէնս մատտէսինին նէ տէրէճէ գուվվէթ պուլտուզու շունատատա ալնաշըրը քի, կէրէք Պուգրէշտէ վէ կէրէք Իաշատա իքի գօմիթէ թէշքիլ օլունուպ, պունպարընն պիրինէ հիւքիւմէթը մուվագգաթանընն հարպկէ նաղրը պին պաշը Իքբա, տիկէրինէ Սթուրչա մախտուտմու. բիասէթ իթմէքտէ իմիշ. չինքի բրէնս Պուղտանընն միւնհէլ օլան մէսնէսինէ տախիլտէ պիր թագրմ թալիպլէր պուլունմասը մէմուլ օլունատատան, պու գօմիթէլէրին իչի, պու մագուլէ թալիպլէրի ճէլպ խիւպ, վէ պու իտատատան վազ կէչմիշ օլտուգլարընա եէմին իթթիրազքաէն սօղրա, պիր տէֆթէրէ տէ իմզա իսէճէքլէրիմիշ, վէ հաթթա տէվլէթլէր պիր էճնէպի բրէնսի օրմագ տէյի ումումէն վէ գաթթէն դարար տախի վէրմէէր եինէ պունպար պու եէմինի խիւպ իմզայը վէրմէլի իմիշ. եանի տիմէք օլուբ քի, եարբն օ պիր կիւն Ռուսիա Պուղտանա խապէր կէլտի քի, պիրէր պէյ ինթիխապ իտին տէյի. հանկլընընն իմմինի վէրմէէր, եախսա հանկլընընն ինթիխապ իթմէէր, օ պաթ պէն պէյ օրմամ տէյի եէմին իթմիշ վէ իմզա վէրմիշ օլաճագ տրը. վագտտա պիրմէյիզ նէ գատար բրէնս վէ նէ գատար միւթէպէր զէվաթ պէօյլէ պիր եէմին խիւպ իմզա վէրէճէքլէր լաքին պու խուսուս ահալինին նէ տէրէճէյէտէք պիր էճնէպի բրէնսէ մէյալ պուլունտուզունա պէօյիւք պիր խապաթ տրը, Պուգրէշտէ. հէպսիմիզ դերբլերը վէ էճնէպի բրէնատէն պաշգասընը թանըմայը տէյի պաղբըշանպար բէք չզղումուշ. հիւքիւմէթի մուվագգաթա վէ մէմուրինի սայրբէ տախի. հիչ պիր վագրթ պունա օրմագ տէ մէմիմիշլէր։

Կէլելիմ գօնֆէրանսա, հէր նէ գատար պու գօնֆէրանսատան բէտմի պիր խապէր եօղ իսէ տէ, էն սահիհի շու տուր քի. մուրախասալար իմթիզամ խէմէյիպ, տէվլէթլէրինատէն եէնիսէն թալիմաթ խմթէմէյէ մէճպուր օլմուշլար տրը, վէ պու սէպէպլէ գօնֆէրանս ուզանաճագ կիպի կէօրիւնիւր, վէ նասըլքի եօգարտա սէյլէտիք. ուզանտրզը կիպի, մէմուլ իթմէյիզքի մէմլէքէթէյնատէ պիր ֆէսատ զուհուր իթմէսին. պաղը զաղէթալէր գավլինճէ, գօնֆէրանսա, կէօյա եաընընը Ռուսիա, տէվլէթը Ամերիկա վէ Աւսթրիա էճնէպի բրէնսինէ գարշը կէլմիշլէր Ինկիլթէրրա իլէ սայրը տէվլէթլէր էճնէպի բրէնսինէ գարշը տէյիլլէր իմիշ եախսա խմթէրլէր իմիշ քի էճնէպի բրէնսի օլսուն։ Պունընընը ճիւմլէսի հէնիւզ սահիհ պիր շէյ օրմայրպ, ֆէնասը եաընընը իշին ուզանմասընտա տրը վէ իշ տախի ուզանաճագ կիպի կէօրիւնիւր։

— Իրէնս Պուզա եէտի սէնէլիք հիւքիւմէթինտէ. էմրաք վէ սայրբէտէն մատտա պիր միլիօն լիրատան զիյատե նագտ վարիյէթ բէյտա իթմիշ տիր տէնիր։ Բէնտիսի Պուգրէշտէն չզգտրգտան սօղրա, մատտամաը տախի սէնատօ մէճլիսինէ արզուհալ թագտիմ խիւպ, բրէնատէն այրըլմասընը թալէպ իթմիշ տիր. զաթէն գարը գօճա իմթիզաճընը օլուպ պիր պիրինտէն այրըլմըշ կիպի խիլէր։

Ամերիկա. եախսա Ամագաթ. Ընտպանթանընն պիր ուճունտա վէ տենիզ քէնարընտա Ընճէմ իլէ հէմհուտուտ օլան պու Ամիկէթ եախսա Ամագաթ իմամըզընտա. պիր զօրպալըգ զուհուր խիւպ. իմամը եանի բուհանի վէ ճիմանի հիւքմտարը քէնտի օղլու վէ վէլիի ահալը գաթլ խիւպ եէրինէ օթուրմուշ իսէ տէ. իմթիլալ մէքս օլամայրպ. թէրաֆէյն պիր պիրի իլէ վուրուշմագտա իմիշ։ Պումէմալիք Հինտիսթան եօլունտա օլուպ, Ինկիլիզճէ էհէմմիյէթի օլսուզուզունատան վէ զալիպա Ինկիլիզին պիր գաչ տէքօզիթօսու տախի օլսուզուզունատան, Հինտիսթանտան պու ճանիպէ պիր գաչ ուֆագ պէյլիք կէմիլէրի կէօնտէրմիշ տիր. վէ պէլքիմ տրշարբյա ասքէր չզգարբը տախի տէյէնլէր վար։

— Բախուզատան շու վէճհիլէ եաղբը տրը։ Պունատան չէնա կիւն ագտէմ Աւսթրիա | ֆյա գումբանիասընընն Ալպանիա նամ վաբօրու Թրիէսթէտէն Գաթարբյա կիթմէք իւզրէ իքէն լիմանընմըզտա տէմիրլէմիշ տիր։ Պու վաբօրուն եիւքիւ. քիւլիէթլրս սիլահ վէ ճէպխանէ օլուպ, պիր թագրմ շէշիանէլի թօքլար տախի վար բտր, պունպար Որպիսթան թէրաֆընատան Գարա տաղա հէտիյէ կէօնտէրիրմէքտէ տիր։

— Ռուսիա տէվլէթի պու տէֆա տախի օթուզ միլիոն բուպլի տախիլի խթիգրազ իսիպ, պունուն իլէ տատիլի վէ խարիճի պօրճու, 333 միլիոն բուպլիյէ պալիզ օլուբ եանի իքի եիւզ եիրմի պեշ միլիոն լիրայա եագըն։

Պու ճիմլէ իլէ Ռուսիա տէվլէթինին եիւզտէ պեշի քի. սոն ճէնկէտէն էվվէլ 108 զուբուշա գառար չզգմշտը շիմտի տօգսան, տօգսան իքիտէ տիր։

— Ճէզայիրտէ չօգտատան պէրու մէշհուր օլուպ, սոն Ռուսիա սէֆէրինտէ Ֆրանսըզ զուբխաֆլարը իլէ Սիթանէյէ տախի կէլուպ ճէնկէ կէօնտէրիլէն ճէնէրալ Լուսուֆ պու տէֆա վէֆաթ իթմիշ տիր։ Պու զաթ ասըլ Իշլայա ատալը օլուպ, չօճուգլուզունատա Թալիմ վէ Թէրպիյէ իչուն Ֆիլորէնչայէ կիթմէքտէ Թունուս գուբսանլարընընն էլինէ տիշլիպ Թունուսա կէօթիւրիւմիւշ, վէ օրատատա Թունուս պէյինին կէօզիւնէ կիրէրէք քէնտիսինէ տատատա տախի օրմուշ տէրլեր, Ֆրանսըզ զաղէթալերի։

Նիհայէթ 1830 Թունուսատան ֆիրար իսիպ, վէ Ֆրանսանընն խըզմէթինէ կիրիպ, վէ Ֆրանսըզ եաղբլըպ Ճէզայիր ճէնկինէ տախի իսթիխատամ օլունատու վէ թէքբար Խրիսթիյան օլուպ, ճէնէրալ Կիլմինճուն պիր հէմշիրէ քէրիմէսի իլէ էվվէնտի։

— Աբսրը գաբու քեահեասը վէ Խարիճիյէ թէշրիֆաթճըսը Ռեամիլ պէյ էֆէնտի հազրէթլերի կէչէնտէ թէլեղրաֆլա Աբսրը ճանիպինէ ճէլպ օլունուպ իւչ տէօրթ կիւն օրատա իգամէթ իսէրէք ավտէթ իթտիքտէ. սօուգ ալարագ խասթա օլմուշ իսէ տէ, շիմտի էտիլեշմէքտէ օլուպ Սատրազամ հազրէթլերի քէնտիսինէ կէչէն հաֆթա պիր վիկիթա վէրմիշ տիր։

— Անանալար 1832 տէ գրբալըգ հիյէթինէ կիրտիքտէ, Ինրոքանընն իւչ պէօյիւք տէվլէթի քէֆալէթի և-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ԲԵՐԴԻՉՈՒՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼԻՔԻ

Ամսագիր Հայոց Ազգային Առաքելական Եկեղեցի։ Հրատարակվում է Բերդիչի Հայոց Ազգային Առաքելական Թեմի Տեղեկատվական Ծառայության կողմից։ Գլխավոր խմբագիր՝ Գրիգոր Սարգսյան։ Հասցե՝ Բերդիչ, Ազատության հրապարակ, 14։ Հեռախոս՝ 2-31-47։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրամանագիրը՝ Գարեգին Բ-ի ընտրության մասին։ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրամանագրի համաձայն՝ Գարեգին Բ-ն ընտրվել է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս։ Ընտրությունը տեղի է ունեցել Ամենայն Հայոց Ազգային Ժողովի նստաշրջանի ընթացքում։ Ընտրությունն անցկացվել է գաղտնի քվեարկությամբ։ Ընտրված է համարվել ներկա գտնվող ավագ եպիսկոպոսների ձայների ամբողջական մեծամասնությունը ստացած թեկնածուն։ Ընտրությունն ավարտվելուց հետո Գարեգին Բ-ն հանձնարարություն է տվել Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսական Գահի Ընդհանրական Տեղապահ Գարեգին Ա-ին՝ կազմակերպել Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսական Գահի ընտրությունը։ Ընտրությունն ավարտվելուց հետո Գարեգին Բ-ն հանձնարարություն է տվել Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսական Գահի Ընդհանրական Տեղապահ Գարեգին Ա-ին՝ կազմակերպել Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսական Գահի ընտրությունը։

ԲԵՐԴԻՉԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՄԻ ՀՈԳԵՎՈՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բերդիչի Հայոց Ազգային Առաքելական Թեմի հոգևորականների խորհրդակցությունը տեղի է ունեցել Բերդիչի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճարում։ Խորհրդակցությանը մասնակցել է 18 հոգևորական։ Խորհրդակցությունը բացել է Թեմի առաջնորդ Գրիգոր Սարգսյանը։ Նա ներկայացրել է Թեմի գործունեությունը 2023 թվականին։ Հոգևորականները քննարկել են հոգևորական դասի հարցերը, ինչպես նաև Թեմի հոգևորական դասի ապագա գործունեության հեռանկարները։ Խորհրդակցությունը ավարտվելուց հետո Թեմի առաջնորդ Գրիգոր Սարգսյանը հանձնարարություն է տվել Թեմի հոգևորականներին՝ ամրապնդել հոգևորական դասի միասնությունը։

ԱՆՏԱՌ ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻ ԱՌԱՍՊԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես հայտնի է դարձել, Բերդիչի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճարում անցյալ տարի հայտնաբերվել է անտեսանելի առասպելություն։ Առասպելությունը հայտնաբերվել է տաճարի հարավային պատի մոտ։ Առասպելությունը ունի մարդու տեսք, բայց չունի դեմք։ Նրա հագուստը հիշեցնում է 19-րդ դարի հագուստ։ Առասպելությունը ոչ մի հնչյուն չի արձակում։ Նրա մոտ գտնվել է մի գրություն, որը գրված է հին հայերենով։ Գրությունը թարգմանվել է հետևյալ կերպ՝ «Ես եմ Անտեսանելի Առասպելությունը։ Ես եկել եմ քեզ մոտ։ Դու պետք է ինձ հետ գաս»։ Գրությունը ստորագրված է «Անտեսանելի Առասպելություն» բառերով։ Գրությունը հանձնվել է Թեմի հոգևորականներին։ Նրանք հայտարարել են, որ գրությունը գրված է Թեմի գրագրի ձեռագրով։ Գրագիրը հայտնի է որպես Գրիգոր Սարգսյան։ Գրագիրը մահացել է 1913 թվականին։ Գրությունը հանձնվել է Թեմի գրադարան։ Գրությունը գրանցվել է գրադարանի գրանցման գրքում՝ թիվ 1913։

ԲԵՐԴԻՉԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՄԻ ՀՈԳԵՎՈՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բերդիչի Հայոց Ազգային Առաքելական Թեմի հոգևորականների խորհրդակցությունը տեղի է ունեցել Բերդիչի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճարում։ Խորհրդակցությանը մասնակցել է 18 հոգևորական։ Խորհրդակցությունը բացել է Թեմի առաջնորդ Գրիգոր Սարգսյանը։ Նա ներկայացրել է Թեմի գործունեությունը 2023 թվականին։ Հոգևորականները քննարկել են հոգևորական դասի հարցերը, ինչպես նաև Թեմի հոգևորական դասի ապագա գործունեության հեռանկարները։ Խորհրդակցությունը ավարտվելուց հետո Թեմի առաջնորդ Գրիգոր Սարգսյանը հանձնարարություն է տվել Թեմի հոգևորականներին՝ ամրապնդել հոգևորական դասի միասնությունը։

ԱՆՏԱՌ ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻ ԱՌԱՍՊԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես հայտնի է դարձել, Բերդիչի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճարում անցյալ տարի հայտնաբերվել է անտեսանելի առասպելություն։ Առասպելությունը հայտնաբերվել է տաճարի հարավային պատի մոտ։ Առասպելությունը ունի մարդու տեսք, բայց չունի դեմք։ Նրա հագուստը հիշեցնում է 19-րդ դարի հագուստ։ Առասպելությունը ոչ մի հնչյուն չի արձակում։ Նրա մոտ գտնվել է մի գրություն, որը գրված է հին հայերենով։ Գրությունը թարգմանվել է հետևյալ կերպ՝ «Ես եմ Անտեսանելի Առասպելությունը։ Ես եկել եմ քեզ մոտ։ Դու պետք է ինձ հետ գաս»։ Գրությունը ստորագրված է «Անտեսանելի Առասպելություն» բառերով